

2. Tienden geven

Introductie

Er zijn in de Bijbel aanwijzingen gegeven voor de hoogte van de gaven. Van meet af aan moet hierbij opgemerkt worden dat het offer van Jezus ervoor gezorgd heeft, dat de wet ons niet meer kan veroordelen. Het draait in dit stuk dan ook niet om veroordeling of vrijspraak. We mogen onszelf en anderen niet veroordelen op het punt van de gaven. Tegelijkertijd is het wel zo dat er bepaalde geestelijke principes achter de wet schuilgaan, die ook onder het nieuwe verbond werkzaam blijven. We kunnen onszelf dus een hoop narigheid besparen in het leven en een hoop zegen verkrijgen, als we acht slaan op wat de wet ons leert over de gaven.

De belangrijkste aanwijzingen over de gaven treffen we aan in het Oude Testament. We hebben het dan vooral over het geven van de tienden of de eerstelingen. De Israëlieten waren verplicht om de eerste en beste tien procent van hun opbrengst aan God te geven. We zullen in dit stuk zien dat het niet bij tien procent bleef. In dit stuk verkennen we het geven van de tienden en de redenen daarvan. Vervolgens proberen we een vertaalslag te maken naar de situatie onder het nieuwe verbond en ook naar onze huidige situatie. Bij alles geldt, laat u de vrijheid niet ontroven en volg vooral de aanwijzingen die de Heilige Geest u persoonlijk geeft.

Tienden en eerstelingen

Gewoonlijk heerst het idee dat er maar één soort tienden bestond en dat de Israëlieten daarom maar tien procent van hun opbrengst aan God moesten geven. Dit beeld is echter onjuist, want uit de Bijbel leren we dat er verschillende soorten tienden bestonden. Als we alles bij elkaar optellen, gaven de Israëlieten wel zo'n 25 procent van hun opbrengst aan de Heer. Laten we kijken wat de Bijbel ons leert over de tienden en eerstelingen.

1. De eerste gaven die werden weggeven van de opbrengst, waren de hefoffers. Deze staan in het Hebreeuws bekend onder de naam *Terumah* 'hefoffer'. Deze hefoffers waren heilige gaven, die alleen door de priesters in de Tempel gegeten mochten worden. Het gaat hierbij om de eerstgeborenen van mens en dier, om een deel van de offers en gaven in de Tempel en om de eerstelingen van de klaargemaakte granen, wijn en olie. We kunnen dit bijvoorbeeld lezen in Exodus 13:12-13, Exodus 29:28 en Numeri 15:20-21:

... Ook alles wat de baarmoeder opent van de dracht van het vee dat u toebehoort: de mannetjes zullen voor de Heer zijn. Maar alles wat de baarmoeder van een ezelin opent, moet u vrijkopen met een lam. Als u het niet vrijkoopt, moet u het de nek breken. Maar wat de mensen betreft, moet u alle eerstgeborenen onder uw zonen vrijkopen.

Ja, het moet voor de Israëlieten ten behoeve van Aäron en zijn zonen een eeuwige verordening zijn, want het is een hefoffer, een hefoffer van de Israëlieten, afkomstig van hun dankoffers. Het is hun hefoffer voor de Heer.

U moet van de eerstelingen van uw deeg een koek als hefoffer brengen. U moet dat, net als het hefoffer, van de dorsvloer brengen. U moet van de eerstelingen van uw deeg de Heer een hefoffer geven, al uw generaties door.

Het hefoffer werd dus genomen van de eerstelingen. Het beste deel van alle opbrengst en offers was voor de Heer en de priesters bestemd. Strikt genomen waren dit geen tienden, want het gaat niet om tien procent. In het geval van de eerstgeborenen was het percentage namelijk afhankelijk van hoeveel kleintjes er daarna nog geboren zouden worden. En in het geval van de offers, was dit afhankelijk van hoeveel offers er gebracht werden. En in het geval van het graan, de wijn en de olie, staat er geen hoeveelheid vermeld. Als men één koek van al het deeg van dat jaar bracht, was het in principe genoeg. In de praktijk bestond de *Terumah* ongeveer uit 2 procent van de totale opbrengst.¹

Het hefoffer is in die zin ook speciaal, dat het een heilige gave was. Het mocht alleen door de priesters en binnen het Tempelcomplex gegeten worden. De *Terumah* gave mocht dus niet verkocht of verhandeld worden. Het was een heilige offergave voor de Heer. Het eerste en het beste van de oogst werd hiermee aan de Heer geofferd en de priesters mochten daarvan eten.

2. Vervolgens werd de eerste tiende gegeven. In het Hebreeuws is dit de *Ma'aser Rishon*. Dit ging om tien procent van de opbrengst van het land en het vee. Deze tien procent werd aan de Levieten gegeven. De Levieten hadden namelijk geen bezit en land gekregen, zoals de andere stammen. Zij werkten dus niet voor hun eigen voedsel, maar zij deden dienst in de Tempel. In ruil daarvoor onderhielden de andere stammen de Levieten door het geven van de eerste tiende. We kunnen hier bijvoorbeeld over lezen in Numeri 18:21 en Leviticus 27:30-33:

En zie, aan de nakomelingen van Levi heb ik heel de tiende in Israël als erfelijk bezit gegeven, als vergoeding voor hun dienst, die zij verrichten, de dienst in de tent van ontmoeting.

Alle tienden van het land, zowel van het zaaigoed van het land als van de vruchten aan de bomen, zijn voor de Heer bestemd. Ze zijn heilig voor de Heer. Maar als iemand toch een deel van zijn tienden vrijkoopt, moet hij het vijfde deel ervan daaraan toevoegen. En alle tienden van runderen en kleinvee, van alles wat bij de telling onder de staf doorgaat, het tiende is heilig voor de Heer. Men mag niet onderzoeken of het goed is of slecht, en men mag het niet omruilen ...

Dit lijkt over een andere gave te gaan dan de *Terumah*.² Het eerste verschil zit hem in de tien procent. Waar de *Terumah* om de eerstgeborenen ging en de eerste koeken van het deeg, gaat dit over een willekeurige tien procent van de oogst. De dieren moesten ieder jaar geteld worden en dan werd er een willekeurige tien procent van het vee apart gezet. Hierbij maakte het niet uit of de dieren eerstgeborene waren of niet. Ook bij de opbrengsten van het land, werd een willekeurige tiende apart gezet. Hierbij maakte het niet uit of het de eerste koek was.

Het tweede verschil zit hem in de kwaliteit van de gave. De *Terumah* moest van het beste van de oogst gegeven worden. Zeker in geval van de offers, werden alleen de beste dieren naar de Tempel gebracht. Maar bij de *Ma'aser Rishon* werd niet gekeken naar kwaliteit. Goede en slechte dieren, goede en slechte druiven, ze werden allemaal gegeven, als deel van de tien procent. Er staat zelfs expliciet in Leviticus 27 dat men niet naar de kwaliteit van de dieren moest kijken, wanneer men de tiende apart zette. Niet ten negatieve, maar ook niet ten positieve dus.

Het derde verschil zit hem in de heiligheid en bestemming van de gave. Waar de *Terumah* een heilige offergave was en alleen door de priesters in de Tempel gegeten mocht worden, daar is de *Ma'aser Rishon* een profane gave. Het werd de Levieten als levensonderhoud en opbrengst gegeven. Het mocht ook gewoon verhandeld worden en het mocht buiten het Tempelcomplex gegeten worden. De Levieten moesten hier immers gewoon van leven met hun gezinnen. Zij moesten van deze tienden ook hun schoorsteen laten roken, om het zo te zeggen. Ze moesten er dus wel mee handelen.

Het bijzondere is dat de Levieten op hun beurt van de *Ma'aser Rishon* ook weer tien procent moesten afstaan aan de priesters, als *Terumah*. Zij moesten de beste tien procent van alles wat zij ontvangen hadden aan de priesters geven, als heilige offergave, als hefoffer. Deze tien procent van de tien procent was dan wel weer heilig en mocht alleen door de priesters in het Tempelcomplex gegeten worden. We kunnen dit lezen in Numeri 18:25-32. Hier gaat het dan weer om een heilige *Terumah* en dan wordt dus ook weer het beste van alles gegeven en niet maar een willekeurige tiende...

3. Na de eerste tiende, werd ook nog een tweede tiende (*Ma'aser Sheni*) of derde/armen tiende (*Ma'aser Ani*) gegeven. Dit werkte met een jaarcyclus van zeven jaar. In het eerste, tweede, vierde en vijfde jaar werd de *Ma'aser Sheni* gegeven. En in het derde en zesde jaar werd de *Ma'aser ani* gegeven. Het zevende jaar werden er geen tienden gegeven, want dan was er geen opbrengst. Dit waren immers de shabbatsjaren, waarbij het veld en de dieren rustten van hun arbeid.

In vier van de zeven jaren werd dus de *Ma'aser Sheni* gegeven. Dit betekende dat men een tiende van de opbrengst mee moest nemen naar Jeruzalem om er daar feest mee te vieren. Je mocht het ook te gelde maken en het geld dan weer in Jeruzalem uitgeven aan alles wat je hart maar begeerde. In elk geval moest je ervan genieten, met je eigen gezin, in Jeruzalem, voor het aangezicht van God.

In twee van de zeven jaren werd de *Ma'aser Ani* gegeven. Dit was de armen tiende. Deze tiende werd opgeslagen in een lokale stad waar je dichtbij woonde. Van deze tiende konden noodlijdende Levieten, maar ook vreemdelingen, wezen en weduwen in de komende jaren eten. Deze tiende was dus voor de arme mensen bestemd. Daarom wordt deze gave ook wel de 'armen tiende' genoemd. We kunnen over deze twee verschillende tienden lezen in Deuteronomium 14:22-29.

Nu kun je je natuurlijk afvragen of Deuteronomium niet gewoon een beschrijving geeft van de eerste tiende, maar dan net even vanuit een ander perspectief. De Levieten eten immers mee van de tienden uit het derde en zesde jaar. Misschien was dat genoeg voor hen en bestaat er helemaal geen aparte tiende voor de Levieten? Toch is deze visie lastig vol te houden, gezien de Levieten ongeveer een tiende deel van de bevolking uitmaakten. Zij hadden dus een volle tiende nodig voor hun onderhoud. Zij zouden lastig kunnen leven op een tiende van slechts twee op de zeven jaar, die zij dan ook nog eens met de andere armen moesten delen.

We kunnen ons ook moeilijk voorstellen dat God de Levieten een eervolle taak in zijn heilige Tempel toevertrouwde, om ze vervolgens op een houtje te laten bijten, toch? Het is niet logisch dat God de Levieten een deel met de armen van het land zou geven. Zou God de Levieten niet rijkelijk voor hun heilige arbeid willen uitbetalen...? Bovendien staat er in Numeri 18:21 geschreven dat God 'heel de tiende' aan de Levieten had gegeven. Dit moet gaan over de *Ma'aser Rishon*, die in zijn geheel aan de Levieten gegeven werd.

4. Na de *Terumah* en de eerste, tweede en derde tienden, werden ook nog de vrijwillige liefdesgaven en vrijwillige offers gegeven. De vrijwillige liefdesgaven werden *Tsedakah* genoemd. Dit zijn de gaven die je rechtstreeks aan de arme en behoeftige mensen geeft. Dit is wat wij vaak onder giften verstaan. De vrijwillige offers waren looffers, dankoffers, gelofteoffers, etc. Dit konden brandoffers of voedseloffers zijn. Voor deze vrijwillige liefdesgaven en offers is, staat geen hoeveelheid voorgeschreven. Toch zal men als het goed is ruimhartig hebben gegeven. Enkele procenten van de opbrengst zullen daar wel in zijn gaan zitten.

Verder had je natuurlijk de zondoffers en schuldoffers, die men moest brengen, als men een verkeerde stap had begaan. Deze waren dan wel weer verplicht, maar verschilden natuurlijk wel van periode tot periode. We laten deze offers hier verder buiten beschouwing. Jezus heeft voor onze schuld betaald!

Maar als we alles zo bij elkaar optellen, dan komen we ongeveer op het volgende plaatje:

<i>Terumah</i> :	2 procent	
<i>Ma'aser Rishon</i> :	10 procent	
<i>Ma'aser Sheni / Ma'aser Ani</i> :	10 procent	(in jaar zeven was er in het geheel geen opbrengst)
<i>Tsedakah / Vrijwillige offers</i> :	3 procent	(inschatting)
Totaal:	25 procent	

Tienden in een veranderde situatie

Het bovenstaande plaatje functioneerde zoals het behoorde binnen het land Israël, terwijl de Tempel overeind stond en de Levitische priesters nog dienst deden. Hier kwam echter al snel verandering in. De Eerste en Tweede Tempel zijn beiden gevallen en het Levitische priesterschap is momenteel niet meer actief in Israël. Ook leven veel Israëlieten en Joden in ballingschap, buiten het land Israël. Dit werpt de vraag op hoe de tienden vandaag de dag kunnen functioneren?

Belangrijk is om te beseffen dat de tienden in principe van de opbrengst van het land Israël gebracht moesten worden. Er wordt in de Bijbel niets gezegd over opbrengsten in het buitenland. Dit kan tot de redenatie leiden dat de tienden helemaal niet meer actief zijn, wanneer het volk in ballingschap is. Verder is de opdracht van de tienden alleen aan de Israëlieten gegeven. Dit kan tot de redenatie leiden dat gelovigen uit de heidenvolken sowieso vrijgesteld zijn van het geven van tienden.

Verder zijn er geen priesters en Levieten meer om de tienden in ontvangst te nemen. Ook bestaat er geen Tempelcomplex meer, waarheen de tienden gebracht kunnen worden. Dit in ogenschouw nemend, zouden alleen de *Ma'aser Sheni*, de *Ma'aser Ani* en de *Tsedakah* nog overeind gehouden kunnen worden. Dit zou het percentage al terugbrengen naar zo'n 13 procent van de opbrengst. We zien dat de nieuwe situatie een andere aanpak vereist. Daar hebben we mee te rekenen.

Toch kunnen we nog steeds kijken naar de principes die achter de verschillende tienden schuil gingen. Dan kunnen we een vertaalslag maken naar het heden. Ik laat hier de veranderingen onder het nieuwe verbond nog even achterwege. Daar komen we in de volgende paragraaf nog over te spreken. Wel willen we zaken als ons huidige belastingsysteem meenemen in de vertaalslag. Laten we zoeken naar de principes achter de verschillende tienden.

Achter de *Terumah* gaat het principe schuil, dat je het eerste en beste van je opbrengst aan God toewijdt. We kunnen dit bijvoorbeeld vertalen naar het geven van je eerste salaris bij een nieuwe baan aan God. Een ander idee is het geven van een nieuwjaargift. Als je zelf dingen verbouwt, dan kun je van de eerste opbrengsten iets maken, wat je weggeeft. Je kunt dit weggeven aan wie de Geest je ook maar op het hart legt. We kunnen zelfs van onze tijd en energie het beste aan God geven, door bijvoorbeeld op de momenten dat we het fitst zijn te bidden. We kunnen de mooiste ruimte van ons huis veranderen in een gebedsruimte. Volg in deze dingen de leiding van de Heilige Geest. Dit zijn manieren om het eerste en beste van je bezittingen aan God toe te wijden.

Achter de *Ma'aser Rishon* gaat het idee schuil van het in stand houden van de eredienst en de heilige gemeenschap van God. We kunnen bijvoorbeeld tien procent van ons salaris aan de gemeente geven waar we meelevens. Zo kan de gemeente in standgehouden worden. Dit moet wel op een gezonde en evenwichtige manier gebeuren. We komen hier in een later document nog op terug.

Achter de *Ma'aser Sheni* gaat het idee schuil dat je God betreft bij het genieten van het goede in je leven. Zorg dat je bewust geniet van datgene wat God je heeft toevertrouwd. En doe dat het liefst met anderen. Met je eigen gezin, als je die hebt, of met broeders en zusters, of met vrienden of familieleden. En betrek God daar heel bewust bij. Dank Hem voor alles wat je geniet in het leven en geef Hem de eer die Hij toekomt. Vier ook feesten voor de Heer en wees daarin niet krenterig. Laat ook in je uitgaven zien dat je de feesten van de Heer belangrijk vindt. Als je wilt weten welke feesten je voor de Heer zou kunnen vieren, kijk dan vooral ook even in Leviticus 23, waarin God zijn eigen feesten heeft beschreven. Voel je uitgenodigd!

Achter de *Ma'aser Ani* gaat de geïnstitutionaliseerde armenzorg schuil. Deze rol wordt in ons land door de belastingdienst overgenomen. Natuurlijk kunnen kerkelijke gemeentes daarin ook een rol spelen door diaconie, collectes en armenzorg vanuit de gemeente. Maar ik denk dat de *Ma'aser Ani* in onze maatschappij ruimschoots afgedragen wordt, al kun je soms je twijfels hebben over de distributie van deze 'tienden'.

Achter de *Tsedakah* gaat het idee schuil van vrijwillige gaven aan arme en behoeftige personen of zelfs instituten. Laten we vooral niet vergeten ook te zorgen voor arme en behoeftige mensen, die we om ons heen tegen komen. Dit hoeft niet altijd in geldelijke zaken te zijn, maar kan bijvoorbeeld ook over eenzaamheid gaan. Leg eens een bezoekje af en geef wat van je tijd aan mensen, die daar heel erg om verlegen zijn. Je kunt gaven geven aan goede doelen, stichtingen, evangelisatieprojecten en alles wat je maar op je hart krijgt. Dit valt allemaal onder *Tsedakah*.

Achter de vrijwillige offers gaat het idee schuil van een overflow in het geven. Je kunt soms zo blij en dankbaar zijn, dat je God gewoon wat extra terug wilt geven. Houd je niet in, laat je hart daarin spreken. Geef met een ruim hart en je zult gezegend worden. Bij dit alles geldt natuurlijk: geef naar wat je kunt geven. Voel je niet bezwaard, als je zelf in zwaar weer verkeert, om dan van anderen te ontvangen. Ontvangen is soms nog moeilijker dan geven, maar ook daarin kunnen zowel de ontvanger als de gever gezegend worden.

Als we het zo bekijken, dan is er eigenlijk alleen in het geval van de gemeente, waar we als gelovigen meelevend, nog sprake van een daadwerkelijke tiende. En ook hierin mogen we in de vrijheid staan. Er is immers geen sprake meer van een priesterlijke Levitische stam, die een tiende deel van de bevolking uitmaakt. Dus de tiende is niet perse iets om jezelf of anderen op vast te pinnen. Maar geef vanuit je hart en onder leiding van Gods Geest!

Het nieuwe verbond: de geestelijke principes van geven

Hoewel de tienden niet perse meer leidend hoeven te zijn, blijft het een goede zaak om een aanzienlijk deel van je inkomsten aan de Heer terug te geven. De percentages die in de Bijbel worden genoemd, kunnen daarbij een goede leidraad zijn. Onder het nieuwe verbond heeft de wet geen verplichtend karakter meer voor ons. We zijn vrijgekocht door het bloed van Jezus en mogen in de vrijheid leven. Tegelijkertijd blijven de geestelijke principes van geven onder het nieuwe verbond nog steeds van kracht. Daar hopen we in deze paragraaf en ook in latere onderwijsdocumenten naar te kijken.

God zegt maar één keer in de Bijbel dat wij Hem ergens in mogen beproeven en dan spreekt Hij over het geven van de tienden! Dit is kennelijk zo belangrijk voor Hem, dat Hij de Israëlieten uitdaagt om Hem daarin te beproeven. God zal zijn beloften zeker nakomen en de Israëlieten met opbrengsten zegenen, als ze hun tienden aan Hem afdragen. In Maleachi 3:10-11 staat het als volgt geschreven:

Breng al de tienden naar het voorraadhuis, zodat er voedsel in Mijn huis is. Beproof Mij toch hierin, zegt de Heer van de legermachten, of Ik niet de vensters van de hemel voor u zal openen, en zegen over u zal uitgieten, zodat er geen schuren genoeg zullen zijn. Ik zal ter wille van u de kaalvreter bestraffen...

De Israëlieten mogen dus verwachten van de Heer, dat wanneer zij hun tienden naar de Tempel brengen, dat God hun schuren overvol zal laten zijn. In deze dingen gaat dus duidelijk het principe op: als je geeft, dan zal je gegeven worden. De Israëlieten mochten zelfs geven met de motivatie om te ontvangen van de Heer, al mag dit niet de enige of belangrijkste motivatie zijn. Geven is immers vooral een daad van dankbaarheid en aanbidding. Ze mochten de Heer hier wel in beproeven. Het gaat hier kennelijk om een economisch principe in de hemel, waar de Israëlieten gebruik van mochten maken.

In vers 11 staat dat de Heer de 'kaalvreter' zal bestraffen, als de Israëlieten hun tienden brengen. Wie of wat is deze kaalvreter? Regelmatig wordt deze kaalvreter gezien als een geestelijke macht, die God uitzendt of toelaat, om onze opbrengsten en inkomsten weg te nemen. Dit is een mogelijke uitleg, maar waarschijnlijk niet de oorspronkelijke. Hoewel het goed mogelijk is dat een dergelijke macht bestaat en op ons pad kan komen, is het logischer dat Maleachi hierbij gedacht heeft aan sprinkhanen bijvoorbeeld. Het gebruikte Hebreeuwse woord in Maleachi 3:11 is *oocheel*, wat simpelweg 'eter' betekent. In Joël 1:4 vinden we een voorbeeld van hoe sprinkhanen hele oogsten konden opeten.

In elk geval bestond er onder het oude verbond een economisch principe in de hemel, dat wanneer de Israëlieten hun tienden naar de Tempel brachten, dat ze dan met opbrengsten gezegend zouden worden. Nu kunnen we ons afvragen of ditzelfde principe onder het nieuwe verbond nog steeds geldig is? En we kunnen met zekerheid stellen van wel. Niet dat de tienden perse meer leidend zijn, maar het principe van geven en terugontvangen is onder het nieuwe verbond nog steeds van kracht. Het blijft een onveranderd economisch principe in de hemel. In Lukas 6:38 en in 2 Korinthe 9:6 staat namelijk het volgende geschreven:

Geef en aan u zal gegeven worden: een goede, vastgedrukte, geschudde, overlopende maat zal men u in de schoot geven, want met dezelfde maat waarmee u meet, zal er bij u ook gemeten worden.

En dit zeg ik: Wie karig zaait, zal ook karig oogsten; en wie zegenrijk zaait, zal ook zegenrijk oogsten.

Dit is het geestelijke principe wat achter de tienden schuilgaat en wat onverminderd actief blijft onder het nieuwe verbond. Als je veel en ruimhartig geeft, dan zul je ook veel en ruimhartig terugkrijgen en gezegend worden. We mogen de Heer hier vertrouwend in beproeven. We hopen hier in het onderwijsdocument 'Gezegend vanwege je geven' nog verder over na te denken...

In het Nieuwe Testament worden we opgeroepen om in vrijheid te geven. Dit betekent niet dat we minder gaan geven dan onder het oude verbond. Het zou juist wel eens meer kunnen zijn, omdat we vanuit de overvloed en passie van ons hart gaan geven. We worden in het Nieuwe Testament dan ook opgeroepen om ruimhartig en overvloedig te geven. Als je de hoofdstukken van 2 Korinthe 8 en 9 doorleest, wordt dat helder genoeg.

Het grote verschil tussen oude en nieuwe verbond is, dat het oude verbond vooral door de letter van de wet heen werkte. Men gaf hoofdzakelijk, omdat het voorgeschreven was in de wet. Onder het nieuwe verbond is de wet in ons hart geschreven. We geven vanuit innerlijke motivatie, omdat Gods Geest ons dat ingeeft. Dit zal volgens dezelfde hemelse principes werken, maar zal in vrijheid en vanuit innerlijke motivatie gebeuren.

Gods Geest maakt ons als het goed is tot vrijgevege mensen. We mogen ruimhartig geven en ook ruimhartig terugontvangen. Dat is hoe het in de hemel werkt. Tegelijk moet hierbij ook opgemerkt worden dat we altijd geven 'naar vermogen'. Dat wat je niet hebt, kun je ook niet geven. Soms gaan we door een tijd heen, waarin we minder financiële middelen hebben. Veroordeel jezelf of anderen daar niet in. Geef naar wat je kunt geven.³

Tienden van onze tijd...?

Bij het geven van de tienden, denken we vooral aan opbrengsten, bezittingen en geld. Maar het is zelfs mogelijk om deze principes toe te passen op je tijd, je energie, je mogelijkheden, je relaties, etc. Als voorbeeld willen we hier op de tijd inzoomen. Je kunt je tijd heiligen door tienden (of andere percentages) daarvan aan God te geven. De Israëlieten deden dit bijvoorbeeld door sabbat te vieren en sabbatsjaren aan te houden, waarin het land mocht rusten van de arbeid. Zij gaven dus sowieso 1/7 van hun tijd terug aan de Heer. En daar bovenop nog alle andere feesten, gebedstijden, etc.

Wat betekent dit concreet voor ons? Allereerst is het goed om een dag in de week rust te hebben en te vieren voor de Heer. Verder is het goed om feesten en langere rustperiodes te hebben en jezelf daarin te richten op God en de naaste. Maar ook op reguliere dagen kunnen we 'tienden' van onze tijd aan de Heer toewijden en onze tijd daardoor heiligen. Stel, je hebt veel problemen en geestelijke aanvechting in de nachten. Dan kun je ervoor kiezen om een uurtje van je nacht aan de Heer te geven om te bidden. Zo kun je de nachtelijke uren heiligen voor de Heer.

Door dit te doen, geef je eigenlijk een deel van je tijd terug aan de Heer, in dankbaarheid en aanbidding. En tegelijk geef je daarmee je vertrouwen aan op de Heer, dat Hij in voldoende rust en slaap gaat voorzien. Net als bij het bezit, geef je eigenlijk de controle uit handen en over aan de Heer. Je belijdt hiermee dat niet alleen het geld en bezit, maar ook de tijd helemaal aan de Heer toebehoort. Alle uren van ons leven, hebben wij ontvangen van de Heer. We willen Hem daarmee eren.

Dit is slechts een voorbeeld. Maar het laat zien hoe de hemelse economische principes in elkaar steken. We ontvangen door te geven. En we heiligen alles door een gedeelte in aanbidding aan de Heer terug te geven. Als het goed is geven we van harte een mooi gedeelte van onze tijd terug aan de Heer. In de wereld geldt het principe: als je meer nodig hebt, moet je meer voor jezelf houden. Maar in de hemel geldt het principe: als je meer nodig hebt, moet je meer weggeven.

En natuurlijk mogen we ons gezonde verstand hier ook bij gebruiken. Als wij een gezin hebben te voeden, gaan we niet onze laatste centen voor de maaltijd weggeven. Tenzij de Heer ons dit heel duidelijk en expliciet vraagt natuurlijk. Volg hierin de leiding van de Heilige Geest en gebruik ook je verstand, wat je van de Heer hebt ontvangen. Maar de principes zijn helder: als het krap begint te worden, denk dan niet in eerste instantie aan zelf meer binnenbrengen, maar denk in eerste instantie aan het zegenen van God en anderen door wat je al hebt ontvangen. Dan zul je merken dat Gods bovennatuurlijke voorzienigheid meer en meer kan gaan stromen in je leven!

Verwijzingen:

1. Deze twee procent kan alleen indirect uit de Bijbel afgeleid worden, bijvoorbeeld uit de heilige gave die geheven werd op de buit, die op de Midianieten werd behaald. We lezen daarover in Numeri 31:30 dat over de helft van de buit, die aan de gewone Israëlieten gegeven werd, 1/50ste deel geheven moest worden en aan de Levieten gegeven moest worden...

2. Hoewel de eerste tiende in Numeri 18:24 ook *Terumah* 'hefoffer' wordt genoemd. Toch is dit niet te vergelijken met de heilige *Terumah* voor de priesters, omdat de eerste tiende profaan bezit werd van de Levieten, die ermee mochten handelen en het buiten de Tempel mochten eten. Het werd hun immers als bezit gegeven, in plaats van het land en bezit dat de andere stammen hadden gekregen. Het was hun levensonderhoud.

Bijbelverzen:

3. Geven naar vermogen:

1 Korinthe 16:2, 1 Timotheüs 6:17-19